

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תנש"ש 52556-07-15 (פירוק ושיתוף)

תנש"ש 3584-11-15 (מזונות)

תנש"ש 31073-05-16 (משמורת)

ה' נ' ה.ל.

כב' השופטת הילה גורביץ שינפלד

בעניין: י.ה.ת.ז. ----- (יליד 7.11.11)

ה.א.ת.ז. ----- התובע:

ע"י ב"ב עוה"ד גדלי סולן

נגד

הנתבעת: ל.ה.ע. -----

ע"י ב"ב עוה"ד הילה זיסמן

חקיקה שאוזכרה:

[חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973](#): סעי' 8, 6, 5א, 8 (2)

[חוק לתיקון דיני המשפחה \(מזונות\), תשי"ט-1959](#): סעי' 3

מיני-רציו:

* מספר תביעות בין בני זוג לשעבר. בין היתר נפסק כי הסדר איזון המשאבים חל גם בנוגע להפסדים וחובות שנצברו על שם אחד מבני הזוג במהלך החיים המשותפים, לרבות חובות עסקיים שנוצרו במהלך עסקים תקין כתוצאה מפעילות עסקית שהייתה בניהול בלעדי של אחד מבני הזוג בלבד; התקבלה טענת הנתבעת כי יש לעשות שימוש בסמכות הקבוצה בסעיף 8(2) לחוק יחסי ממון ולחלק את תמורת הדירה בין הצדדים בחלקים שאינם שווים; קביעת מזונות קטין בן 6 בעקבות בע"מ 919/15.

* משפחה – יחסי ממון בין בני-זוג – שיתוף בחובות

* משפחה – יחסי ממון בין בני-זוג – סעיף 8 לחוק יחסי ממון

* משפחה – משמורת קטינים – משמורת משותפת

* משפחה – מזונות ילדים – בעקבות בעמ 919/15

.

תביעות האיש לפירוק שיתוף ולמשמורת משותפת על בנם המשותף של הצדדים ותביעת האישה למזונות אישה ומזונות קטין. הצדדים יהודים, נישאו זה לזו ב-2011 והתגרשו ב-2016. הקטין יליד 11/11. (לנתבעת שני ילדים נוספים משתי מערכות יחסים קודמות). הדירה רשומה ע"ש שני הצדדים בחלקים שווים. אין חולק שרכישת הדירה מעמידר נעשתה כיומיים בלבד לאחר נישואי הצדדים ומכוח זכויות שהגיעו לנתבעת כאם חד הורית, ובסיוע הלוואה. במהלך חיי הנישואין התובע השתכר הרבה יותר

מהנתבעת, הפקיד כל הכנסותיו לחשבון המשותף בעוד הנתבעת הפקידה הכנסותיה בחשבון נפרד על שמה.

ביהמ"ש לענייני משפחה פסק:

התביעה לאיזון משאבים: נדחתה טענת הנתבעת כי אין לכלול במסגרת האיזון את ההתחייבויות בחשבון המשותף (למעט סכומים מסוימים אשר על פי העובדות שהוכחו, חב בהם התובע לבדו). בהקשר זה צוין כי הכלל עפ"י חוק יחסי ממון הוא איזון משאבים על דרך של מחצה ומחצה של כל הנכסים וההתחייבויות ברי האיזון שצברו הצדדים בתקופת החיים המשותפים. הדין כיום אינו מקבל את הטענה כי פעולה בנכס משותף שנעשתה ללא הסכמת שני בני הזוג אינה תקפה ואינה מחייבת את שני בני הזוג, להוציא מקרים של מרמה או מהלך עסקים שאינו תקין וחריגים נוספים. הסדר איזון המשאבים חל גם בנוגע להפסדים וחובות שנצברו על שם אחד מבני הזוג במהלך החיים המשותפים, לרבות חובות עסקיים שנוצרו במהלך עסקים תקין כתוצאה מפעילות עסקית שהייתה בניהול בלעדי של אחד מבני הזוג בלבד. כאשר מי מבני הזוג טוען כי אין לכלול באיזון המשאבים חובות או התחייבויות או נכס שלילי אחר – הנטל להוכיח טענה זו מוטל על כתפיו. במקרה דנה הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח כי אין לכלול את ההתחייבויות בחשבון המשותף כנכס בר איזון, בשל הברחת כספים או מאחר וההתחייבויות נוצרו שלא לצורך החיים המשותפים או לשם רכישת נכסים שהוברחו מהקופה המשותפת. למעשה מהעדויות שנשמעו והראיות שהוגשו, התברר כי ההפך הוא הנכון, הנתבעת הייתה מעורה היטב בהתנהלות הכלכלית של המשפחה, היא ניהלה חשבון בנק נפרד, הייתה מודעת להיקף החובות וההתחייבויות, ידעה על חשבונות הבנק שהתנהלו על שם התובע ואף יזמה מכר דירתם – לשם כיסוי חובות להם הייתה מודעת.

התביעה לפירוק שיתוף: התקבלה טענת הנתבעת כי יש לעשות שימוש בסמכות הקבועה בסעיף 8(2) לחוק יחסי ממון ולחלק את תמורת הדירה בין הצדדים בחלקים שאינם שווים. כאמור, הכלל הוא איזון משאבים על דרך של מחצה ומחצה של כל הנכסים וההתחייבויות ברי האיזון שצברו הצדדים בתקופת החיים המשותפים. סעיף 8 לחוק מאפשר לביהמ"ש, לאחר בחינת מכלול נסיבות המקרה לגופו, ו"בנסיבות מיוחדות המצדיקות זאת", לקבוע כי איזון נכס מנכסי הצדדים לא יהיה מחצה על מחצה. ההלכה הפסוקה קבעה כי שיקול מרכזי הוא השאלה האם מדובר במאמץ משותף במילוי חובות בני הזוג בנישואין ובפרט חובותיהם הכלכליות או פערים משמעותיים בין בני הזוג למען המשפחה כן נפסק כי שימוש בסמכות המוענקת לביהמ"ש, יעשה במשורה בלבד, לא כעניין שבשגרה ומבלי שיערך תחשיב מדויק.

במקרה כאן, נמצא כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות חלוקה של תמורת הדירה באופן שאינו מחצה על מחצה וביהמ"ש מוצא לקבוע שחלקו של התובע בתמורה ממכירת הדירה יעמוד על שיעור של 36% וחלקה של הנתבעת יהא בשיעור של 64%. בדרך זו, לאחר כארבע שנות נישואין בלבד, ניתן יהא לאפשר לנתבעת, אשר מימשה זכויותיה בחברת עמידר, לרכוש או לממן קורת גג לה ולשלוש ילדיה הקטינים. בין היתר הובאו בחשבון העובדות הבאות: רכישת הדירה המשותפת התאפשרה הודות להון עצמי אשר מקורו בכספי מכר דירה שנרכשה – לאחר מימוש קורת גג שנרכשה בהסתמך על זכויות הנתבעת כאם חד הורית לשני קטינים, שאינם משותפים לנתבעת ולתובע ולכאורה נפגעו זכויותיהם לקורת גג; העובדה כי המכר נעשה לאחר תקופה קצרה; תקופה החיים המשותפים הקצרה; הפרשי ההשתכרות ופוטנציאל ההשתכרות גבוהים לטובת התובע; העובדה כי לתובע דירות נוספות על שמו (הגם כי הוא טוען שהן של אחיו) והנתבעת עדין מתגוררת בדירה ללא תשלום דמי שימוש ומכלול נסיבות העניין. לעמדת ביהמ"ש חלוקה שכזו, תהא צודקת ולכאורה תשמור גם שלא "ירד לטמיון" הרצינול

שמאחורי הסיוע שמעניקה המדינה למחוסר דיור. בהקשר זה הודגש שהצדדים אינם חולקים על כך שרכישת הדירה מעמידר נעשתה מכוח זכויות שהגיעו לנתבעת, ובסיוע הלוואה.

באשר לשיתוף הפעולה העסקי של התובע עם צד ג' – מאחר ואין המדובר בישות משפטית אלא בהשקעה, משניתנה הסכמת התובע כי לנתבעת זכות במחצית משווי זכויותיו באתו עסק, הנתבעת רשאית לרשום משכון על זכויות אלו ועם הקמת חברה (אם תוקם) תהא זכאית הנתבעת למחצית מהמניות להן יהא זכאי התובע על חלקו נכון למועד הקובע.

תביעת המשמורת: דרך המלך היא משמורת משותפת ומשהאם לא הצביעה על כל עילה בשלה אין להיעתר לתביעת התובע בעניין זה והקטין כבן 6 שנים ושלשה חודשים – ביהמ"ש נעתר לתביעת האב וקובע כי המשמורת על הקטין תהא משותפת לשני ההורים. ההורים יחלקו את זמני השהות של הקטין עם כל אחד מהם באופן שווה, כפי שנהגו עד כה. ככול שהחלוקה אינה שווה, נתנו בעניין סמכויות לעו"ס לסדרי דין.

התביעה למזונות הקטין: בהתאם לסעיף 3 לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) חיובו של אדם במזונות ילדיו הקטינים נבחן על פי הדין האישי החל עליו. הואיל והנתבע יהודי, הבסיס לחיובו במזונות הוא הדין העברי. הדין העברי מחלק את החיוב לשלוש, בהתאם לגילאי הקטינים נקבע מקור החיוב, גובהו, היקפו ואופן חלוקת הנטל בין האב לבין האם. עד למתן פסה"ד בעניין בע"מ 919/15 החלוקה הייתה כך שהחיוב בקטני קטינים עד גיל 6, הוא עצמאי ומוחלט ואינו תלוי בהכנסות האם או במצבו הכלכלי של האב או הקטין. בגילאי 6-15, החיוב הוא מכוח תקנת חכמים, שפורשה כך שהחיוב עבור הצרכים הכרחיים על האב והיתרה מדין צדקה אשר על פי יכולתם הכלכלית של שני ההורים, מכלל המקורות, זמני השהות ומכלול נסיבות העניין. מגיל 15 שנים ועד 18 שנים, החיוב הוא מדין צדקה חל על ההורים באופן שווה.

בבע"מ 919/15 נקבעה פרשנות חדשה לתקנת תש"ד של הרבנות הראשית והוחל דין שווה של חיוב מלא על שני ההורים מדין צדקה, עבור קטינים בגילאי 6-15, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה.

בסעיף 61 שבבע"מ 919/15, סיכמה כב' השופטת ד' ברק ארז את העקרונות שיש להחיל במקרה של משמורת משותפת לקטינים בגילאי 6-15 (כבעניינו) וכדלקמן: "א) במשמורת משותפת יישא כל הורה בעין בהוצאות הקיום השוטפות הנוגעות לילדים ולכן הוצאות אלה "יתקזזו" ללא צורך בהעברת תשלומים בין ההורים (לפי אחוז מסוים משיעור המזונות שעליו יורה ביהמ"ש לענייני משפחה, בהתאם לגילם של הילדים ולהערכתו את העלויות הכרוכות בהוצאות קיום שוטפות אלה מתוך כלל צורכיהם המגולמים במזונות). (ב) ייקבע מנגנון לריכוז הטיפול בהוצאות שאינן הוצאות קיום שוטפות, אלא "צרכים אחרים" (כגון ביגוד, ספרים, טיפול רפואי שאינו צפוי ועוד). ברגיל, יהיה זה מנגנון של הורה מרכז שיקבל לידי תשלום של מחצית ההוצאות האלה מן ההורה האחר (במצב של השתכרות שווה). לצד זאת, ניתן לחשוב על פתרונות נוספים כמו חשבון בנק משותף של ההורים, הכול לפי שיקול דעתה של הערכאה הדיונית על-פי הנסיבות המשפחתיות. בהעדר קביעה אחרת, ההורה המרכז יהא זה אשר ביהמ"ש לענייני משפחה ימצא כי שימש עובר לגירושין כמטפל העיקרי בילדים. (ג) ההורים ימשיכו לחלוק בהוצאות החריגות, בכפוף לכושר ההשתכרות שלהם ובהתאם למנגנון שייקבע על-ידי ביהמ"ש לענייני משפחה. (ד) כל הורה יישא בעין בהוצאות המדור של הקטינים, בכפוף לכך שהערכאה הדיונית תקדים ותבחן האם העול הכפול של נשיאה במדור המתאים לילדים אינו פוגע ביכולתם של ההורים לעמוד בתשלום המזונות שלהם נזקקים הילדים."

בעמ"ש 14612-10-16 פ.ב.נ' א.ב. (מיום 20.12.17) פורטו הנתונים שיש לקבוע לגביהם ממצאים עובדתיים לשם חלוקת הנטל בין ההורים על פי הלכת בע"מ 919/15. וכך נאמר שם: "צרכי הקטינים – יש לקבוע את גובה הצרכים תלויי השהות ובכללם מדור והוצאות מדור, הצרכים שאינם תלויי השהות, צרכים חריגים/ הוצאות חריגות – והכל ..." עד כדי רמת החיים לה הורגל (ו) ערב הפירוד או שלה היה (ו)ראוי (ים) ללא הבחנה בין הכרחי ללא הכרחי". היכולות הכלכליות של ההורים – ביהמ"ש העליון אינו נוקט בהיגד הכנסת ההורים אלא בהיגד רחב יותר. יש לקבוע את היכולות הכלכליות של כל אחד מההורים מכל המקורות העומדים לרשותם "לרבות" שכר עבודה. קביעת היחסיות של היכולות הכלכליות של ההורים, האחד מול רעהו – נתון זה, כשלעצמו, ולעצמו, רלבנטי ביחס לצרכים שאינם תלויי השהות ולצרכים החריגים. חלוקת המשמורת בפועל – נתון זה, המכוון לחלוקת זמני השהות, יילקח בחשבון לעת קביעת חלוקת הנטל בין שני ההורים ביחס לצרכים תלויי השהות, יחד עם הנתון של היכולות הכלכליות של ההורים."

מה הוא הסכום שיש בו לספק צרכי הקטינים? על ההורים לספק לילדיהם את רמת החיים אליה הורגלו. בהיעדר הוכחות קביעת הצרכים נתונה לשיקול דעת שיפוט. צרכיו הבסיסיים של ילד אחד הוערכו בשנת 2003 בסך של 1,150 ₪ ללא הוצאות מדור וגן. כיום יש האומדים צרכים אלו בסך של 1,300-1,400 ₪ לחודש. במקרה דנא, בשים לב למכלול נסיבות העניין, היחס בין הכנסות התובעת – האם והנתבע – האב, רמת החיים לה הורגל הקטין והעובדה כי כיום על שני ההורים לכלכל כל אחד את בייתו, ביהמ"ש אומד את צרכיו ההכרחיים של הקטין בסך של 1,750 ₪ לא כולל מדור והוצאותיו, חינוך ובריאות.

מהן היכולות הכלכליות של ההורים? כידוע, יכולתו של ההורה לא תקבע רק על בסיס הכנסותיו בפועל מעבודתו, אלא גם ממקורות אחרים העומדים לרשותו כגון חסכונות, רכוש, כמו גם פוטנציאל ההשתכרות על פי מקצועו וכישוריו. במקרה דנא שכרו הממוצע של האב על פי משכורתו היא בסך של כ- 18,000 ₪ לחודש. בנוסף הוא השקיע במיזם עסקי של יישומון בתחום התיירות ובבעלותו רשומות 2 דירות – אשר במהלך החקירות התברר כי הן בבעלות אחיו. לא הוכח כי האב אינו ממצה את יכולת השתכרותו וכי במהלך החיים המשותפים הרוויח שכר גבוה מכך בהרבה אך מנגד, התנהלותו הכלכלית של האב העלתה שאלות; שכרה הממוצע של האם הוא בסך של כ- 7,000 ₪ לחודש והיא בעלים בחלקים שווים במיזם עסקי בעניין יישומון בתחום התיירות; בעת החיים המשותפים מרבית הוצאות משק הבית המשותף שולמו על ידי הנתבע והתובעת לא הוכיחה ולו בראשית ראייה, כי לנתבע הכנסות נוספות מעבר לשכרו.

יחס הכנסות ההורים מכל מקורות הכנסותיהם הוא 28% האם ו- 72% האב. אלא שלא ניתן להתעלם מכך שהתובעת היא אם לעוד שני ילדים – בגירה כבת 18 וקטין כבן 16 לפיכך, ובשים לב למכלול נסיבות העניין והערפול באשר להתנהלותו הכלכלית של האב, ביהמ"ש מעמיד את יחס הכנסות ההורים על שיעור של 20% האם ו- 80% האב.

לפיכך וביישום בע"מ 919/15 נפסק כי החל ממועד הגשת התביעה ישלם האב ישלם למזונות הקטין, עבור צרכיו השוטפים וצרכים אחרים, באמצעות האם, סך של 1,400 ₪ לחודש (1,750X0.8 ₪), עד הגעת הקטין לגיל 18 או סיום לימודי התיכון. בתקופת השירות הצבאי או שירות הלאומי (חובה) יעמדו דמי המזונות על שליש – כפי גובה ערב תשלומם. מעבר לכך, כל אחד מההורים יישא בהוצאות מדור הקטין ומדורו. קצבת הילדים וכל קצבה המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי עבור הקטין תשולם לאם בנוסף לדמי המזונות; כ"כ, החל ממועד פסק הדין, יישאו הצדדים בחלוקה בשיעור של 20% התובעת ו- 80% הנתבע בהוצאות רפואיות חריגות ובהוצאות החינוך כמפורט בפסה"ד. כל הוצאה חריגה אחרת שלא נכללת בסעיפים 58.4-58.5 לפסה"ד, יישאו בה שני ההורים בחלקים שווים ובלבד ששני ההורים הסכימו להוצאה זו באופן מתועד (לרבות בתקשורת המתועדת).

חוב עבר – עד לפסה"ד תחול ההחלטה למזונות זמניים כפי שנפסקו אלא שמזונות ששולמו ביתר לא יושבו ומזונות זמניים שלא שולמו – לא יגבו אלא עד לסכום המקסימאלי שנפסק.

חיוב המזונות המפורט בכל הסעיפים לעיל, כולל את השתתפותו של האב בכל צרכי הקטין, מכל מין וסוג שהוא, לרבות מדור, ועל כן האם מתחייבת להשלים את כל יתר צרכי הקטין, מכל מין וסוג שהוא, לרבות – ולא למעט: מזון, כלכלה שוטפת, ביגוד והנעלה, רכישת ציוד למסגרת החינוכית, הוצאות רפואיות שוטפות, וכיו"ב.

פסק דין

1. הצדדים, יהודים, אשר נישאו זה לזו ביום 00.00.11, התגרשו ביום 00.00.2016 ומנישואיהם נולד הקטין י.ה., יליד 00.00.11.
2. לנתבעת שני ילדים נוספים משתי מערכות יחסים קודמות.
3. התובע הגיש תביעה לפירוק שיתוף בתמ"ש 52556-07-15 ותביעה למשמורת משותפת בתמ"ש 31073-05-16.
4. הנתבעת הגישה תביעה למזונות אישה ומזונות קטין בתמ"ש 3584-11-15.
5. התובע עבד בחברת "XXX בע"מ" ועפ"י טענתו בסיכומיו השתכר סך ממוצע של 26,431 ₪ ברוטו. לאחר שסיים עבודתו ב-"XXX בע"מ", החל לעבוד בחברת "XXX" ועפ"י תלושי שכר, לתקופה 11.15 - 11.16 שכרו הממוצע, הוא בסך של 17,985 ₪ נטו. לטענת הנתבעת, בנוסף לעבודתו בחברת 'XXX', התובע מנהל עסק לתיקון ולתמיכה במחשבים והכנסתו מעסקו עומדת על סך של כ-5,000 ₪ לחודש.
6. הנתבעת לא הציגה תמונה מלאה של גובה השתכרותה. הנתבעת עובדת כפקידה בחברת "XXXXX" ועפ"י טענתה בסיכומיה משכרת סך של 5,500 ₪ נטו לחודש. לטענת התובע, הנתבעת משתכרת סך של 6,318 ₪ נטו לחודש. עפ"י ממוצע תלושי שכרה של הנתבעת בתקופה 05.16 - 07.16, שכרה הממוצע היה בסך של 6,890 ₪.
7. מטעם התובע הוגשו תצהירי עדות ראשית (ת/2-4), וכן תצהיר עו"ד מוטי כהן (ת/1), תצהיר מר מ.ה. אחיו של התובע (ת/8), מטעם הנתבעת הוגש תצהיר עדות ראשית מטעמה (נ/3).

התביעה לפירוק שיתוף

8. במועד הגשת התביעות בבעלות הצדדים, כלי רכב, מיטלטלין, זכויות סוציאליות, התחייבויות לבנקים וזכויות רשומות בחלקים שווים על דירה ברחוב XXX, XXX(להלן: "הדירה").

9. הנתבעת רכשה את חלקו של התובע בכלי הרכב בהתאם להסכמת הצדדים מיום 14.03.16.
10. **הצדדים חלוקים באשר לאופן חלוקת התמורה שתתקבל ממכירת הדירה המשותפת.** לטענת התובע, יש לחלק את הדירה בחלקים שווים. לטענת הנתבעת, רישום הזכויות בחלקים שווים נעשה לצורך נטילת משכנתא מהבנק הממשכן, מרבית ההון העצמי לצורך רכישת הדירה, בסך של 195,000 ₪ הוא מכספה ואין להביאו בחשבון בעת איזון המשאבים אלא להשיבו לידה. לחילופין, ביקשה הנתבעת כי בית המשפט יתבקש לעשות שימוש בסמכותו [בסעיף 28\(2\) לחוק יחסי ממון בין בני זוג](#), התשל"ג-1973 ולהורות על חלוקת התמורה שלא בחלקים שווים, באופן שיאפשר לנתבעת לדאוג לקורת גג לה ולילדיה.
11. ביום 28.11.17 הסכימו הצדדים כי הדירה המשותפת תימכר לצד ג' המרבה במחיר, באמצעות מינוי ב"כ הצדדים ככונסי נכסים. כן הוסכם כי סכום השווה לשיעור של 25% מתמורת הדירה נטו, מחלקו של התובע בתמורה, יופקד בנאמנות עד להכרעה בתביעה לפירוק שיתוף, ובתביעת הכתובה שהגישה הנתבעת – המאוחר מבין השניים.
12. **חלוקים הצדדים גם באשר לאיזון המשאבים על פי חוות דעת המומחה.** רו"ח יום טוב בילו מונה כמומחה מטעם בית משפט על מנת ליתן חוות דעתו באשר לאיזון הזכויות והחובות של הצדדים כפי שנצברו מיום נישואיהם ב-08.04.11 ועד למועד הקובע ביום 27.07.15. חוות הדעת הוגשה ביום 01.09.16 ולאחריה נשלחו למומחה שאלות הבהרה וניתנו תשובותיו.
- עפ"י חוות הדעת, על התובע להעביר לנתבעת סך של 24,740 ₪ לאיזון החובות שצברו הצדדים במהלך תקופת החיים המשותפת. כן על התובע להעביר לנתבעת סך של 1,342 ₪ לאיזון יתרת חופשה צבורה וסך של 128,250 ₪ לצורך איזון שובי "הסכם שיתוף הפעולה העסקי" של התובע עם מר מ.ח, או מחצית ממניותיו אם הפעילות תאוגד במסגרת חברה. באשר ליתרה בחשבון הבנק המשותף, קבע המומחה כי יתרת החובה תחול על הנתבעת שכן התובע פרע את חלקו. באשר לזכויות סוציאליות שאינן נזילות, קבע המומחה כי על התובע להעביר לקופה שתיפתח בחברת מגדל על שם הנתבעת סך של 40,175 ₪, או סכום נטו בסך של 26,114 ₪ לאחר ניכוי שיעור מס של 35%.
- לאחר תשובות לשאלות הבהרה, הגיש המומחה ביום 13.09.16 עדכון לחוות דעתו. במסגרת העדכון, קבע המומחה כי סך של 180,000 ₪ של הנתבעת שימש כהון עצמי לרכישת הדירה (ולא סך של 195,000 ₪ כטענתה) המומחה קבע כי בשל כך, לדעתו, יש לחלק את תמורת הדירה בחלקים שאינם שווים כך שלחלקה של הנתבעת יתווסף הסך הנ"ל.
13. הנתבע הודיע כי הוא מסכים לחוות דעת המומחה למעט בעניין הדירה.
- התובעת חולקת על החלק בחוות הדעת הנוגע לאיזון משאבים. לטענת הנתבעת בבעלות התובע שני נכסי מקרקעין נוספים אשר החזר ההלוואות לרכישתם מקורו אינו ברור. נטען כי התובע מידר את הנתבעת מניהול הכספים, ומהעדויות עלה כי בחשבון המשותף נטל התובע הלוואות שונות, חלקן בסמוך למועד הקרע. הלוואות אלו נלקחו ללא ידיעת הנתבעת או הסכמתה

ומטרתן לא נבדקה ע"י המומחה שמונה. כמו כן נטען כי יתרת החוב בחשבון המשותף נוצרה מהחזר הלוואות ששולמו מחשבון זה, לכיסוי הלוואות של התובע או אחיו וכך גם החזרי המשכנתאות עבור הדירות שהיו רק בבעלות התובע - נעשו מהחשבון המשותף.

נטען כי המומחה לא בדק נתונים אלו.

בנוסף, הנתבעת הפנתה לחקירת התובע ולחקירת אחיו באשר לחשבון שהתנהל בבנק הבינלאומי. התובעת טענה כי החשבון הוא חשבון בבעלות האח בלבד ואין להביא את יתרות החובה שנצברו בו במכלול איזון המשאבים. יוער כבר כעת כי מאחר ובחוות דעת האקטואר, יתרת החשבון בבנק הבינלאומי שנוקפה לאיזון המשאבים היא **בסך של 90 ₪ בזכות**. לא מצאתי להכריע בטענה זו של התובעת, יוער כי מהעדויות עלה כי מדובר היה בחשבון שהכספים בו הם בבעלות האח, כטענתה.

כמו כן טענה הנתבעת כי התובע הבריח כספים וטענותיה בעניין זה לא נבדקו ע"י המומחה, חרף מסמכים ואסמכתאות שהוצגו בפניו.

14. **באשר למטלטלין**, התובע עתר לחלוקה בעין ע"י הכנת שתי רשימות, ולחילופין כי הנתבעת תשלם לו סך של 20,000 ₪ בגין חלקו במיטלטלין. הנתבעת עתרה בכתב הגנתה כי יקבע שכל המיטלטלין הם בבעלותה.

דיון והכרעה

15. בעבר, הגישה בעולם המערבי ראתה במשפחה יחידה אחת היררכית בראשות הבעל. עפ"י גישה זו, האישיות המשפטית של האישה התמזגה בעקבות הנישואין באישיות המשפטית של בעלה, ואיבדה את מעמדה כפרט עצמאי. דוקטרינה זו בוטלה במרבית ארצות המשפט המקובל עוד במאה ה-19. ברוח זו, רכוש הנצבר במהלך הנישואין נחשב לרכוש משפחתי המנוהל ע"י הבעל. במחצית השנייה של המאה ה-20 חלו שינויים דרמטיים במאפיינים המסורתיים של זוגיות ומאפיינים אלו השפיעו גם על מבנה המשפחה המסורתית ובראש ובראשונה על כניסתן של נשים לשוק העבודה ועצמאותן בניהול רכוש המשפחה. ראו פרופ' שחר ליפשיץ "**השיתוף הזוגי**" עמודים 31-35.

16. כיום, לאחר שכונו דיני השיתוף והילכת השיתוף, ומאוחר יותר חוקק [חוק יחסי ממון בין בני זוג](#), ההלכה היא כי השיתוף הזוגי עוסק **הן בדבש והן בעוקץ**.

17. במקרה כאן חל על יחסיהם הרכושים של הצדדים, הוראות [חוק יחסי ממון בין בני זוג](#), התשל"ג-1973 (להלן: "**חוק יחסי ממון**") ועל פיו, עם פקיעת הנישואין או במועד שנקבע בהתאם להוראות [סעיף 5א](#) לחוק יחסי ממון, יש לערוך איזון משאבים של הנכסים וההתחייבויות אשר נצברו על שם כל אחד מבני הזוג, למעט נכסים שאין לאזנם. ראו [סעיף 6 לחוק יחסי ממון](#).

הכלל הוא כי במהלך החיים המשותפים זכאי כל אחד מבני הזוג לאוטונומיה אישית וחופשית לנהל את הנכסים הרשומים על שמו. עם זאת, ככול שחיי הנישואין באים לקיצם, במסגרת איזון המשאבים רשאי כל אחד מבני הזוג לדרוש מבן הזוג השני, כי יישא בהפסדים ובחובות שנצברו על שמו במהלך החיים המשותפים. הסדר זה חל גם על חובות עסקיים שנוצרו במהלך עסקים תקין כתוצאה מפעילות עסקית שהייתה בניהול בלעדי של אחד מבני הזוג בלבד. הדין כיום אינו מקבל את הטענה כי פעולה בנכס משותף שנעשתה ללא הסכמת שני בני הזוג אינה תקפה ואינה מחייבת את שני בני הזוג, להוציא מקרים של מרמה או מהלך עסקים שאינו תקין וחריגים נוספים. ראו [סעיף 6 לחוק יחסי ממון](#) וכן [תמ"ש 87544/00 ש.ש. נ' ג.ש.](#) [פורסם בנבו] מיום 31.5.2010 פסקאות 32-36, [תמ"ש 2130/07 נ.ק. נ' ל.ק.](#) [פורסם בנבו] מיום 6.10.2011, [תמ"ש 23591-04-10 נ.ב. נ' ר.ב.](#), [פסקאות 18-19](#) [פורסם בנבו] מיום 28.4.11 כל עוד בני הזוג נשואים זה לזו הוצאותיו והתחייבויותיו של בן זוג היא נכס בר איזון. כאשר מי מבני הזוג טוען כי אין לכלול באיזון המשאבים חובות או התחייבויות או נכס שלילי אחר – הנטל להוכיח טענה זו מוטל על כתפיו.

18. טוענת הנתבעת בסיכומיה : "...הנתבע נהג כ'שר כספים' בבית ונהג למדור את התובעת מכל מידע באשר להתנהלותו הכלכלית במוסדות הבנקאיים, בחברות הביטוח ובכלל עסקיו עם אחיו, גילתה, לתדהמתה, תוך כדי קבלת המסמכים, חוות הדעת וכתבי הבי-דין כי הנתבע לא בחל ואינו בוחל אמצעים, על מנת להותירה עם שלושת ילדיה בחרפת רעב, תוך שעובר לנקיטת ההליכים המשפטיים ובמהלכם, נקט ב'מהלכים טקטיים' שפלים, במטרה לגזול את לחמם של התובעת, אם בנו, ובנו, שאר מבשרו". התובע מכחיש את הטענות וטען כי הנתבעת ביקשה (וקיבלה) "מינוי רו"ח חוקר לאור טענותיה הדמיוניות והשקריות. התובע התנהל בהוגנות לאורך על ההליך, שיתף פעולה וניסה להגיע להסכם, אך הנתבעת לא הסכימה...אין חולק כי כל הרכוש שנצבר בתקופת הנישואין הינו משותף לצדדים".

19. במענה לטענת הנתבעת כי מהחשבון המשותף, בנוסף להוצאות משק הבית המשותף, נטל או הבריח התובע כספים לכיסו, העיד התובע כי מהחשבון המשותף התנהל כל משק הבית והוא הפקיד בחשבון את כל משכורתו. ראו עמוד 22 שורה 14 ואילך ובפרט שורה 29-30 שם העיד "גרתי בבית באותה תקופה כאשר לקחתי את ההלוואה אני חוזר לדפי החשבון הגעתי למינוס שלא איפשר לי יותר משיכה, ועדיין הייתי צריך להאכיל 3 ילדים ולנהל בית וכך עשיתי...". התובע העיד כי מסמכים בעניין זה אף הועברו למומחה שמונה שבדק את הטענות והגיע על פי חוות דעתו למסקנה כי כל ההלוואות שימשו את משק הבית המשותף.

מנגד, הנתבעת לא הציגה או הגישה כל ראיה לטענותיה ולא עמדה בנטל להוכיח כי את ההתחייבויות בחשבון המשותף אין לכלול כנכס בר איזון באיזון המשאבים בשל הברחת כספים או מאחר וההתחייבויות שנוצרו ונכללו באיזון המשאבים, נוצרו שלא לצורך החיים המשותפים או לשם רכישת נכסים שהוברחו מהקופה המשותפת. [למעשה](#) מהעדויות שנשמעו והראיות שהוגשו, התברר כי ההפך הוא הנכון, הנתבעת הייתה מעורה היטב בהתנהלות

הכלכלית של המשפחה, היא ניהלה חשבון בנק נפרד, הייתה מודעת להיקף החובות וההתחייבויות, ידעה על חשבונות הבנק של התנהלו על שם התובע (ראו עדותה בעמוד 48 שורות 8-12, עמוד 49 שורות 18-32 ואילך, עמוד 50 שורות 9-11, 26-35 וכן ת/13) ואף יזמה מכר דירתם - לשם כיסוי חובות להם הייתה מודעת. ראו מוצג ת/15.

ידיעת הנתבעת אודות ההתחייבויות עולה גם ממוצג ת/15 (מסרונים מיום 24.6.2015), שם הנתבעת מציעה כי ימכרו את הדירה, יכסו **חובות של שניהם** וביתרה ירכשו "בית עם גינה":

הנתבעת: "בואו נמכור את הבית ב 900,000 נחזיר את המשכנתא נכסה את החובות נחייב בשכירות. נקנה בית קטן נשכיר אותו שיכסה את המשכנתא השנייה שניקח ונחייב בלי להחזיר הלוואות".

התובע: "טוב

תפרסמי"

הנתבעת: "תפרסם אתה

נקנה בית ב400 אלף ניקח עליו משכנתא ונחזור מהשכירות עליו"
התובע: "מה עם ההערת אזהרה... יש לי רעיון בואי נפעיל קשרים בעמידר שימחקו לנו את זה כבר עברו 4 שנים.

רעיון פצצה

בית עם גינה".

הנתבעת: "לכמה שנים הערת אזהרה?"

התובע: "6"

רק מדברים שם עם מישהו והוא מוחק טת זה"

הנתבעת: "צריך לדבר עם העו"ד שלנו".

התובע: "טוב".

הנתבעת: "אתה רציני?"

התובע: "כן

נמאס כבר".

הנתבעת: "כמה צריך להחזיר משכנתא".

התובע: "בערך 600"

עוד לא שיחמת כלום רק רבית".

הנתבעת: "וואו אני צריכה 200,00 לחובות. כמה אתה צריך?

וצריך עוד להשאיר הון עצמי לבית קטן".

התובע: "200"

אין מספיק".

הנתבעת: "נסחפתה עם ה200"

התובע: "זה החובות מה לעשות ???"

הנתבעת: "אתה לא בדיוק 200 כמו שאני לא בדיוק 200".

התובע: "חבל זאת סתם זורקת".

הנתבעת: "בקיצור אין מספיק גם אם כל אחד יקח לחובות 150 זה

ביחס 300 ולא נשאר אפילו 100 הון עצמי לבית קטן".

20. יש להוסיף כי הנתבעת אף לא זימנה לחקירה את המומחה שמונה ועדותה בכל הנוגע לאי ידיעותיה בעניינים כלכליים וחוסר מעורבותה הנטענת במהלך החיים המשותפים, לא עשתה רושם מהימין. לאור זאת, **טענתה שהועלתה לראשונה בסיכומים, שיש לפסול את חוות הדעת, נדחית – למעט, סכומים אשר על פי העובדות שהוכחו, יש להוציאם מכלל האזון:**

א. הלוואה על סך של 10,000 ₪ מאחר וניטלה ע"י התובע לאחר המועד הקבוע,
ב. 5,463 ₪ ששולמו לטובת פיגורי משכנתא – עבור תשלומים בהם חב באותה עת התובע לבדו,
ג. סך של 8,021.65 ₪ כמפורט בסעיף 136 לסיכומי התובע - תשלומים ששולמו מהחשבון המשותף לתקופה החל מהמועד הקבוע (27.7.2015) ועד ליום 17.11.15, מועד בו הפסיק תשלומם מהחשבון המשותף – וזאת לטובת הלוואות שהמומחה הגדיר **"כהלוואות פרטיות"**.
 ראו עמוד 24 שורות 11-120. וכן הפירוט בסעיף 136 לסיכומי התובע.

זה המקום לציין כי פסילת חוות דעת של מומחה אשר מונה מטעם בית המשפט, תיעשה רק במקרים נדירים וחריגים, אם יתברר כי נפל בחוות דעתו או בהתנהגותו, פגם היורד לשורשו של עניין, או מקום שתוכן חוות הדעת מעלה חשש ממשי לעיוות דין (ראו: [רע"א 337/02 מזרחי נ' כלל חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נ\(4\) 673, 678](#); [רע"א 600/96 אדרי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ](#) [פורסם בנבו] (מיום 14.07.96); [ע"א 3134/02 עיריית רחובות נ' בוטנרו אחזקה ופיתוח \(1992\) בע"מ](#) [פורסם בנבו] (מיום 21.7.03). אף אם מתגלים פגמים בחוות דעת אין הדבר מוביל בהכרח לפסילתה, ושומה על ביהמ"ש לשקול האם מדובר בפגם היורד לשורשו של עניין שיש בו לגרום לעיוות דין (ראו: [רע"א 7098/10 טביבזה נ' שירותי בריאות כללי](#) [פורסם בנבו] (מיום 30.1.11)) במיוחד אם פסילת חוות הדעת מתבקשת לאחר שהוגשה חוות הדעת, שאז ייתכן שמסקנת חוות הדעת והמלצותיה הם שהובילו לבקשת הפסילה. לכן, גם אם קיים פגם לא תיפסל חוות הדעת אם ניתן לרפא את הפגם על ידי מתן הוראות מתאימות (ראו [1138/12 אי.די.איי חברה לביטוח נ' פלוני](#) [פורסם בנבו] מיום 9.4.12). [בע"א 293/88 חברת יצחק ניימן להשכרה בע"מ נ' מונטי רבי](#) [פורסם בנבו] (מיום 23.4.90) נאמר:

"משמנה בית המשפט מומחה על מנת שחוות דעתו תספק לבית המשפט נתונים מקצועיים לצורך הכרעה בדיון, סביר להניח שבית המשפט יאמץ ממצאיו של המומחה אלא אם כן נראית סיבה בולטת לעין שלא לעשות כן. אכן עד מומחה כמוהו ככל עד – שקילת אמינותו מסורה לבית המשפט ואין בעובדת היותו מומחה כדי להגביל שיקול דעתו של בית המשפט. אך, כאמור, לא ייטה בית המשפט לסטות מחוות דעתו של המומחה בהעדר נימוקים, כבדי משקל שיניעוהו לעשות כן" (ההדגשה אינה במקור).

21. משכך וכאמור, אני דוחה את טענת הנתבעת כי אין לכלול את ההתחייבויות בחשבון המשותף באיזון המשאבים - למעט הסכומים שפורטו לעיל בהם חב התובע לבדו. ראו בעניין זה עדות התובע בעמוד 21 שורות 11-5 וכן בעמוד 22 שורות 9-2. מנגד, ובהעדר טענה אחרת מצד הנתבעת, הנני מאשרת קיזוז הסכומים בסעיפים 138-144 לסיכומי התובע (3,830 ₪).

מעבר לסכומים שבסעיפים 20-21, בדין כלל המומחה ההתחייבויות בחשבון כנכס בר איזון.

טענת הנתבעת כי יש לעשות שימוש בסמכות הקבועה בסעיף 8(2) לחוק יחסי ממון:

22. בסיכומיה, טענה התובעת כי יש לחלק את תמורת הדירה בין הצדדים בחלקים שאינם שווים. טענה זו אף באה לידי ביטוי בחוות דעת המומחה אשר קבע כי יש לחלק את תמורת הדירה בחלקים שאינם שווים.

23. מובהר כבר כעת, כי **הקביעה האם יש לחלק את תמורת הדירה בחלקים שאינם שווים לא הייתה ואינה בסמכות המומחה שמונה**. הזכויות בדירה רשומות על שם הצדדים בחלקים שווים. לאור זאת, לכל היותר, יכול היה המומחה לעקוב אחרי מקור הכספים לרכישת הדירה ולהביא העובדות בחוות דעתו. ההכרעה כיצד תחולק התמורה היא לבית המשפט.

24. עתירת הנתבעת לערוך חלוקה לא שווה בתמורת הדירה לא נטענה בכתב הגנתה – אלא נטען שם כי יש ליתן פסק דין הצהרתי לפיה כל הזכויות בדירה הן בבעלותה – תביעה בעניין זה לא הוגשה.

התובע בסיכומיו התייחס לטענת הנתבעת כי יש ליתן סעד הצהרתי לפיו כל הזכויות בדירה הן בבעלותה של הנתבעת וטען מנגד כי הזכויות בדירה משותפות לשני הצדדים. נטען כי הזכויות של הדירה רשומות בחלקים שווים, והדירה נרכשה מהון עצמי שעמד לרשות הצדדים ומכספי משכנתא ששולמה מהחשבון המשותף של הצדדים. כמו כן נטען כי הצדדים ביצעו בדירה שיפוץ אשר מומן ע"י התובע, כי במהלך חיי הנישואין התובע השתכר יותר מהנתבעת, הפקיד כל הכנסותיו לחשבון המשותף בעוד הנתבעת הפקידה הכנסותיה בחשבון נפרד על שמה, ולמעשה, בשל כך, נשא לבדו בתשלומי המשכנתא, שכן זו שולמה מהחשבון המשותף. כן נטען כי ככל שהנתבעת עומדת על טענתה כי כל הזכויות בדירה בבעלותה, עליה להגיש תביעה נפרדת ועצמאית. התובע הפנה לפסיקה רלוונטית בהתייחס לכך שהזכויות נרשמו על שני הצדדים בחלקים שווים. את טענתה של הנתבעת כי יש לחלק את התמורה בגין הדירה בחלקים שאינם שווים תמכה הנתבעת בטענה כי מלוא התמורה שולמה מכספה והרישום על שם התובע בחלקים שווים נועד אך ורק לאפשר קבלת משכנתא.

לתובע ניתנה זכות להגיש סיכומי תשובה. התובע הודיע כי הוא מוותר על זכותו זו.

בנסיבות אלו אני רואה בתשובת הנתבע בסיכומיו, באשר לסעד ההצהרתי, כתשובה גם לטענות הנתבעת כי יש להחיל על הצדדים חלוקה לא שוויונית מכוח **סעיף 8(2) לחוק יחסי ממון**. ראו

בעניין זה גם הסכמת הצדדים מיום 28.11.17 שם הסכימו הצדדים כי מחלקו של התובע יופקדו כספים בנאמנות עד להכרעה של פסק דין זה או בתביעת הכתובה, לפי המאוחר.

25. כאמור, הכלל הוא איזון משאבים על דרך של מחצה ומחצה של כל הנכסים וההתחייבויות ברי האיזון שצברו הצדדים בתקופת החיים המשותפים. [סעיף 6 לחוק יחסי ממון](#) שאוזכר לעיל. [סעיף 8 לחוק](#) מאפשר לבית המשפט, לאחר בחינת מכלול נסיבות המקרה לגופו, ובנסיבות המיוחדות המצדיקות זאת, לקבוע כי איזון נכס מנכסי הצדדים לא יהיה מחצה על מחצה.

26. מקור סמכות בית המשפט לערוך במסגרת איזון המשאבים חלוקה שאינה מחצית על מחצית מצויה [סעיף 8\(2\) לחוק יחסי הממון](#). [סעיף 8](#) אינו מפרט מהם השיקולים שיש לשקול ומה הם קני המידה למעט קיומן של "נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת". ההלכה הפסוקה קבעה כי שיקול מרכזי הוא השאלה האם מדובר במאמץ משותף במילוי חובות בני הזוג בנישואין ובפרט חובותיהם הכלכליות או פערים משמעותיים בין בני הזוג למען המשפחה כן נפסק כי שימוש בסמכות המוענקת לבית המשפט, יעשה במשורה בלבד, לא כעניין שבשגרה ומבלי שיערך תחשיב מדויק. וזו לשון [סעיף 8 לחוק יחסי ממון](#):

"ראה בית המשפט או בית הדין נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, ראשי הוא לבקשת אחד מבני הזוג – אם לא נפסק בדבר יחסי ממון בפסק הדין להתרת נישואין – לעשות אחת או יותר מאלה במסגרת איזון המשאבים:

1. לקבוע נכסים נוספים על המפורטים בסעיף 5 ששוויים לא יאוזן בין בני הזוג.
2. לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה מחצה על מחצה, אלא לפי יחס אחר שיקבע בהתחשב, בין השאר, בנכסיים עתידיים, לרבות בכושר ההשתכרות של כל אחד מבני הזוג.
3. לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה לפי שווים במועד איזון המשאבים, אלא לפי שווים במועד מוקדם יותר שיקבע."

27. במקרה כאן, במכלול הנסיבות, מצאתי כי בכל הנוגע לחלוקה של תמורת הדירה, יש מקום להחיל את [סעיף 8\(2\) לחוק יחסי ממון](#). ואלו נימוקי:

28. אין מחלוקת בין הצדדים כי הדירה שנרכשה מעמידר, נרכשה תמורת סך של 130,000 ₪ שנתקבלו באמצעות הלוואה מצד ג, הסכם המכר נחתם **כיומיים בלבד לאחר נישואי הצדדים** (8.4.2011), התובעת היא רוכשת יחידה על פי ההסכם והרכישה התאפשרה הודות לזכויותיה כאם חד הורית. עם זאת, אין בין הצדדים מחלוקת כי באותה עת הצדדים כבר התגוררו בדירה כשוכרים והנתבעת הייתה בהיריון עם הקטין, קרן ההלוואה הושבה כולה (130,000 ₪) מתמורת המכר אך לא הוכח כי הריבית בגין ההלוואה שולמה על ידי הנתבעת בלבד.

29. הדירה שנרכשה מעמידר נמכרה תמורת סך של 390,000 ₪ ומתמורה זו סך של 60,000 ₪ שולם לתשלום חובות שנצברו על שם הנתבעת בחשבון הבנק שהתנהל על שמה, סך של 130,000 ₪ הושבו לצד ג' בגין ההלוואה לרכישת דירת עמידר וסך של 180,000 ₪ שימש לתשלום הון עצמי לצורך רכישת הדירה בה התגוררו הצדדים בעת שהוגשו התביעות. הזכויות של דירה זו - ברחוב XXX, נרשמו על שם הצדדים בחלקים שווים. ראו עמוד 42 שורות 13-29 לעדות הנתבעת.

30. לאחר ששקלתי הוראות הדין הרלוונטיות, ההלכה הפסוקה והנסיבות המיוחדות של המקרה, מצאתי כי מתקיימות כאן סיבות מיוחדות המצדיקות חלוקה של תמורת הדירה באופן שאינו מחצה על מחצה. בדרך זו, לאחר כארבע שנות נישואין בלבד, ניתן יהא לאפשר לנתבעת, אשר מימשה זכויותיה בחברת עמידר, לרכוש או לממן קורת גג לה ולשלוש ילדיה הקטינים. בין היתר הבאתי בחשבון את העובדה כי רכישת הדירה המשותפת התאפשרה הודות להון עצמי אשר מקורו בכספי מכר דירה שנרכשה - לאחר מימוש קורת גג שנרכשה בהסתמך על זכויות הנתבעת כאם חד הורית לשני קטינים, שאינם משותפים לנתבעת ולתובע ולכאורה נפגעו זכויותיהם לקורת גג, את העובדה כי המכר נעשה לאחר תקופה קצרה, תקופה החיים המשותפים הקצרה והפרשי ההשתכרות ופוטנציאל ההשתכרות גבוהים לטובת התובע – כמפורט לעיל. כן הבאתי בחשבון גם את העובדה כי לתובע דירות נוספות על שמו (הגם כי הוא טוען שהן של אחיו) והנתבעת עדין מתגוררת בדירה ללא תשלום דמי שימוש ומכלול נסיבות העניין.

31. **לסיכום חלק זה הנני קובעת כי חלקו של התובע בתמורה ממכירת הדירה יעמוד על שיעור של 36% וחלקה של הנתבעת יהא בשיעור של 64%.**

חלוקה שכזו, תהא צודקת ולכאורה תשמור גם שלא "ירד לטמיון" הרציונל שמאחורי הסיוע שמעניקה המדינה למחוסר דיור - חשוב להדגיש בהקשר זה שהצדדים אינם חולקים על כך שרכישת הדירה מעמידר נעשתה מכוח זכויות שהגיעו לנתבעת, ובסיוע הלוואה.

32. **מיטלטלין.** הנתבעת בסיכומיה ויתרה על טענותיה בעניין המיטלטלין. משעלה בחקירות כי המיטלטלין נרכשו מיתרת תמורת דירת עמידר, היינו זהו רכוש המשותף לצדדים, הנני אומדת חלקו של התובע בגין המיטלטלין בסך של 8,000 ₪. הנתבעת תהא רשאית לשלם סכום זה לתובע או לערוך שתי רשימות מיטלטלין על מנת שהתובע יבחר אחת מהן.

תביעת המשמורת

33. התובע עתר למשמורת משותפת. הקטין בן כ-6 שנים. בחקירתו בעמוד 28 שורות 28-31 נשאל התובע על ידי ב"כ הנתבעת מדוע הוא "מתעקש על משמורת משותפת" והשיב:

כי אני רוצה להמשיך להיות אבא של בני. אני לא רואה את זה בתור הגדרה. אני חייב את זה לבן שלי ורוצה את זה. זה לא בשביל הנחות. אני נושא בעלויות עבור הילד. משמורת משותפת זה הרבה מעבר לזמני שהות".

34. התרשמתי מכנות התובע בעת עדותו. לא התרשמתי כי התובע טוען טענותיו בעניין זה מן הפה אל החוץ. התובע עשה רושם של אב המבקש להיות מעורב וחושש כי מעמדו ההורי יתערער. עו"ס לסדרי דין בתסקירה כותבת כי האב :

"...מעוניין להיות אב שותף, נוכח ומעורב בגידול בנו. הוא למד לבשל, קיבל אישור מעבודתו לצאת פעמיים בשבוע יותר מוקדם על מנת לשהות עם י' ומכוון לחלוטין להורות שיויונית עם ע'. הוא שכר דירה בסמוך לביתה של ע' במטרה להיות קרוב ל' ומבין שגם בעתיד יישאר קרוב גאוגרפית מבחינת מגורים..הוא נמצא בקשר עם הגננת וכן עם הצהרון...לטענתו, לפני התביעה של משמורת משותפת, י' ישן אצלו הרבה...א' בטוח שלאחר שהמחלוקת הכלכלית תוסדר-הם יצליחו לתקשר ופעול ביחד לטובתו של בנם המשותף."

בהמשך בפרק הסיכום וההמלצות כותבת :

"מדובר בהורים שנישאו ב-2011 ונפרדו לאחר כ-4 שנים...התקשורת ביניהם סבירה ועניינית והם מצליחים להגיע להידברות בנושאים הקשורים לבנם המשותף. האב שכר דירה בסמוך לבית האם, התאים שעות עבודתו לזמני השהות עם בנו ומעוניין להיות אב נוכח ומעורב בגידולו. האם מתארת את הורות האב באופן חיובי..."התרשמתי משני הורים חמים ואכפתיים המטפלים בקטין על פי צרכיו. לאור היכולת ההורית החיובית של שני ההורים, הנני ממליצה לאפשר לשני ההורים להיות משמורנים על בנם."

35. האם בעדותו העידה כי היא מסכימה להמלצות. ראו עמוד 35 שורות 24-30. ואף אישרה כי האב "אבא טוב" והיה מעורב בחיי הקטין, "קילח, חיתל ועזר בבית". למרבה ההפתעה, בסיכומיה טענה הנתבעת כי התביעה למשמורת משותפת קנטרנית וטורדנית.

36. איני מוצאת להרחיב בנקודה זו. דומה כי הדברים . לטעמי דרך המלך היא משמורת משותפת ומשהאם לא הצביעה על כל עילה בשלה אין להיעתר לתביעת התובע בעניין זה והקטין כבן 6 שנים ושלשה חודשים – הנני נעתרת לתביעה האב וקובעת כי המשמורת על הקטין תהא משותפת לשני ההורים.

תביעת המזונות מטעם הנתבעת/התובעת

37. בכתב התביעה למזונות עתרה התובעת לתשלום סך של 4,890 ₪ עבור מזונות הקטין, סך של 4,050 ₪ עבור מזונותיה וסך של 5,140 ₪ עבור מדור והוצאותיו. כמו כן עתרה לחייב את הנתבע במלוא הוצאות החינוך והבריאות של הקטין. בסיכומיה ולאחר שהצדדים התגרשו לא הועלתה תביעה למזונות אישה והנתבעת עתרה לפסוק דמי מזונות עבור הקטין בסך של 4,880 ₪ לחודש, כשסכום זה מורכב מסך של 1,200 ₪ עבור כלכלה, סך של 1,000 ₪ עבור ביגוד והנעלה, סך של 800 ₪ עבור משחקים ופעילויות, סך של 350 ₪ עבור מתנות יום הולדת, סך של 150 ₪ עבור מספרה, סך של 130 ₪ עבור חוגים, סך של 1,100 ₪ עבור צהרון, סך של 150 ₪ עבור קופת חולים. כן עתרה לתשלום שיעור של 30% מהוצאות המדור שהוערכו בסך של 1,500 ₪ לחודש ובהוצאת חינוך ובריאות.

בכתב ההגנה טען הנתבע כי הסכומים הנתבעים מופרזים והפנה לכך שהתובעת לא ציינה כי היא מקבלת קצבת ילדים מהמוסד לביטוח לאומי, כי התובעת עותרת לחיוב עבור צהרון וחוג וכן במלוא הוצאות החינוך – ובכך הכפילה דרישתה. באשר למזונות התובעת נטען כי התובעת הייתה אלימה, ובשל התנהגותה, אינה זכאית למזונותיה. בסיכומיו עתר התובע לאור המשמורת המשותפת אשר עתידה להיפסק (כך לטענתו וכפי שאכן נפסק כאן) לחיובו במזונות הקטין עד גיל 6 בסך של 1,200 ₪ מגיל 6 - 15 בסך של 1,000 ₪ ומגיל 15-18 בסך של 800 ₪.

התשתית המשפטית והדין החל :-

38. בהתאם [לסעיף 3 לחוק לתיקון דיני משפחה \(מזונות\)](#) תשי"ט-1959 חיובו של אדם במזונות ילדיו הקטינים נבחן על פי הדין האישי החל עליו. וכך קובע [סעיף 3](#) הנ"ל.

“(א) אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה.

(ב) אדם שאינו חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, או שלא חל עליו דין אישי, חייב במזונותיהם, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה.”

39. הואיל והנתבע יהודי, הבסיס לחיובו במזונות הוא הדין העברי. הדין העברי מחלק את החיוב לשלוש, בהתאם לגילאי הקטינים נקבע מקור החיוב, גובהו, היקפו ואופן חלוקת הנטל בין האב לבין האם. עד למתן פסה"ד בעניין [בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית](#) [פורסם בנבו] (19.07.17) (להלן: ["בע"מ 919/15"](#)) החלוקה הייתה כך שהחיוב בקטני קטינים עד גיל 6, הוא עצמאי ומוחלט ואינו תלוי בהכנסות האם או במצבו הכלכלי של האב או הקטין. בגילאי 6-15, החיוב הוא מכוח תקנת חכמים, שפורשה כך שהחיוב עבור הצרכים הכרחיים על האב והיתרה מדין

צדקה אשר על פי יכולתם הכלכלית של שני ההורים, מכלל המקורות, זמני השהות ומכלול נסיבות העניין. מגיל 15 שנים ועד 18 שנים, החיוב הוא מדין צדקה חל על ההורים באופן שווה. ראו ע"א 166/66 גודלמן נ' גולדמן פד"י כ (2) 533, 536, ע"א 591/81 פורטוגו נ' פורטוגו, פד"י לו (3) 449, 457 וכן בע"מ 919/15 בע"מ 1709/15 פלוני נ' פלונית, [פורסם בנבו] מיום 19.7.2017 הנ"ל.

40. בע"מ 919/15 נקבעה פרשנות חדשה לתקנת תש"ד של הרבנות הראשית והוחל דין שווה של חיוב מלא מדין צדקה, עבור קטינים בגילאי 6-15. ראו השופט פוגלמן בפסקה 77 סייפא לפסק הדין:

"ומכל הנימוקים שיובאו בהרחבה להלן, סבורני כי הפרשנות אשר תטיב להלום את ערכי היסוד של שיטתנו המשפטית היא זו, שלפיה, בגילאי 6-15 החיוב במזונות הוא מדין צדקה, החל במידה שווה על שני ההורים, כתוצאה מכך, הדין לא יחייב עוד את חיובו הבלעדי של האב במזונות הכרחיים, ויחתור לחלוקה נטל הוגנת ושוויונית יותר בין ההורים תוך הבטחת טובת הילד..".

פסק הדין בע"מ 919/15, נחתם בהלכה מחייבת כהאי לישנה :

"הוחלט פה אחד כאמור בחוות דעתו של השופט ע' פוגלמן. בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה.

יישום עקרון זה במקרה הטיפוסי של משמורת פיזית משותפת, ייעשה ברוח העקרונות האמורים בפסקה 61 לחוות דעתה של השופטת ד' ברק-ארו, כברירת מחדל שניתן לסטות ממנה. בצד האמור, על בית המשפט לענייני משפחה להפעיל את שיקול דעתו בנסיבות כל מקרה ומקרה".

41. אשר למשמורת משותפת, כבמקרה כאן, בסעיף 61 שבע"מ 919/15, סיכמה כב' השופטת ד' ברק ארו את העקרונות שיש להחיל במקרה של משמורת משותפת לקטינים בגילאי 6-15 וכדלקמן:

"(א) במשמורת משותפת יישא כל הורה בעין בהוצאות הקיום השוטפות הנוגעות לילדים ולכן הוצאות אלה "יתקחו" ללא צורך

בהעברת תשלומים בין ההורים (לפי אחוז מסוים משיעור המזונות שעליו יורה בית המשפט לענייני משפחה, בהתאם לגילם של הילדים ולהערכתו את העלויות הכרוכות בהוצאות קיום שוטפות אלה מתוך כלל צורכיהם המגולמים במזונות).

(ב) ייקבע מנגנון לריכוז הטיפול בהוצאות שאינן הוצאות קיום שוטפות, אלא "צרכים אחרים" (כגון ביגוד, ספרים, טיפול רפואי שאינו צפוי ועוד). ברגיל, יהיה זה מנגנון של הורה מרכז שיקבל לידי תשלום של מחצית ההוצאות האלה מן ההורה האחר (במצב של השתכרות שווה). לצד זאת, ניתן לחשוב על פתרונות נוספים כמו חשבון בנק משותף של ההורים, הכול לפי שיקול דעתה של הערכאה הדיונית על-פי הנסיבות המשפחתיות. בהעדר קביעה אחרת, ההורה המרכזי יהא זה אשר בית המשפט לענייני משפחה ימצא כי שימש עובר לגירושין כמטפל העיקרי בילדים.

(ג) ההורים ימשיכו לחלוק בהוצאות החריגות, בכפוף לכושר ההשתכרות שלהם ובהתאם למנגנון שייקבע על-ידי בית המשפט לענייני משפחה.

(ד) כל הורה יישא בעין בהוצאות המדור של הקטינים, בכפוף לכך שהערכאה הדיונית תקדים ותבחן האם העול הכפול של נשיאה במדור המתאים לילדים אינו פוגע ביכולתם של ההורים לעמוד בתשלום המזונות שלהם נזקים הילדים.

42. הקטין כאן מעל גיל 6 שנים ובמשמורת של הוריו. על פי דין, מזונותיו חלים על הוריו באופן שוויוני, ללא העדפה מגדרית של הורה אחד על פני ההורה האחר אגב שקילת יכולותיהם הכלכליות של ההורים וצורכי הקטין ויישום העקרונות שבפסה"ד [בע"מ 919/15](#) וסעיף 61 שבפסה"ד.

43. [בעמ"ש 14612-10-16 פ.ב.נ' א.ב.](#) [פורסם בנבו] (מיום 20.12.17) פורטו הנתונים שיש לקבוע לגביהם ממצאים עובדתיים לשם חלוקת הנטל בין ההורים על פי הלכת [בע"מ 919/15](#). וכך נאמר שם:

"צרכי הקטינים – יש לקבוע את גובה הצרכים תלויי השהות ובכללם מדור והוצאות מדור, הצרכים שאינם תלויי שהות, צרכים חריגים/ הוצאות חריגות – והכל ... עד כדי רמת החיים לה הורגל (ו) ערב הפירוד או שלה היה (ו)ראוי (ים) ללא הבחנה בין הכרחי ללא הכרחי".

היכולות הכלכליות של ההורים – בית המשפט העליון אינו נוקט בהיגד הכנסת ההורים אלא בהיגד רחב יותר. יש לקבוע את

היכולות הכלכליות של כל אחד מההורים מכל המקורות העומדים לרשותם "לרבות" שכר עבודה. קביעת היחסיות של היכולת הכלכלית של ההורים, האחד מול רעהו – נתון זה, כשלעצמו, ולעצמו, ולבנטי ביחס לצרכים שאינם תלויי שהות ולצרכים החריגים. חלוקת המשמורת בפועל – נתון זה, המכוון לחלוקת זמני השהות, יילקח בחשבון לעת קביעת חלוקת הנטל בין שני ההורים ביחס לצרכים תלויי השהות, יחד עם הנתון של היכולות הכלכליות של ההורים.

44. **מה הוא הסכום שיש בו לספק צרכי הקטינים?** על ההורים לספק לילדיהם את רמת החיים אליה הורגלו. וכך נאמר ברע"א 324/88 אדר נ' אדר, פד"י מב (3) 347, 351:-

"הלכה בידינו כי, מצד הדין, חייב האב לספק לילדיו הקטינים מזונות לפי צרכיהם ההכרחיים, ומדין צדקה חייב האב לספק לילדיו את האמצעים הדרושים לשם קיום רמת החיים אשר הם הורגלו אליה או שהם ראויים לה. החובה מדין צדקה ושיעורה של חובה זו תלויה ביכולתו של האב (שולחן ערוך, אבן העזר, סימן עג. סעיף ו; שו"ע, יורה דעה, סימן רנ"א, סעיף ד; וראה ע"א 591/81 פד"י לו (3) 449; ע"א 469/84 פד"י לט (3) 197; ע"א 210/82 פד"י לח (2) 14".

45. תביעת מזונות היא תביעה כספית שיש להוכיחה ככל תביעה אחרת ובהיעדר הוכחות קביעת הצרכים נתונה לשיקול דעת שיפוטי (ראה: ע"א 687/83 מזור נ' מזור, פ"ד לח (3) 29, 33; ע"א 130/85 ניסים סבן כהן נ' שמעון כהן, פ"ד מ (1) 69; ע"א 93/85 שגב נ' שגב, פ"ד לט (3) 825, 822; ועוד רבים אחרים).

46. שני הצדדים לא פירטו ולא הוכיחו הוצאות הקטין. אכן על פניו הסכומים הנתבעים על ידי התובעת הם מופרזים ומופרכים. בשים לב לרמת החיים של הצדדים כאן, גם עובר לקרע, לא יכול להיות ספק שהוצאת הביגוד החודשית של הקטין אינה מגעת כדי 1,000 ₪ לחודש כך גם באשר לרכיב משחקים ופעילות. (350 ₪), מספרה (150), מתנות יום הולדת (350) ורכיבים נוספים. מנגד כאמור, האב לא הציג כל תחשיב אחר. לאור זאת ובהתאם לסמכותי, יקבעו הצרכים לפי שיקול דעתי.

47. צרכיו הבסיסיים של ילד אחד הוערכו בשנת 2003 בסך של 1,150 ₪ ללא הוצאות מדור וגן. ראו בר"ע (ת"א) 1895/02 ב.ג. נ' ב.ג., [פורסם בנבו] מיום 20.1.2003 פסקה ד לפסה"ד מפי השופט שטופמן:

"הלכה פסוקה היא כי צרכיו ההכרחיים של קטין שאינם דורשים ראיות מפורטות ושהם בידיעה הכללית השיפוטית, עומדים על סך של 1,150 ₪ ללא הוצאות מדור וללא הוצאות גן".

48. בעמ"ש (ת"א) 1057/09 ש.א. נ' ד.ג., [פורסם בנבו] הרכב בראשות השופט שנלר פסק דין מיום 17.10.2010 נאמר כי בחלוף הזמנים ובשל השינויים סכום הצרכים ההכרחיים הוא בסך של 1,250 ₪. כיום יש האומדים צרכים אלו בסך של 1,300-1,400 ₪ לחודש. ראו עמ"ש 1180-05-14 א.א. נ' מ.א. [פורסם בנבו] מיום 26.3.2015 בפסקה 10 עמוד 21 לפסה"ד וכן בע"מ 919/15 הנ"ל.

49. "מזונות סף" כשם כן הם, מהווים סף מינימאלי ואמת מידה ואינם כובלים את שיקול דעתו של בית המשפט לפסוק כל מקרה לנסיבותיו, אם בסכום גבוה ואם בסכום נמוך. ראו בע"מ 8542/10 פלוני נ' פלונית, [פורסם בנבו] מיום 29/12/2010 והשווה עמ"ש (ת"א) 1180-05-14 א.א. נ' מ.א. [פורסם בנבו] עמוד 4, מיום 26/3/15.

50. לעניין הוכחת ההוצאות הנדרשות נפסק כי כאשר העובדות אינן שלמות וחומר הראיות אינו מאפשר קביעת ממצאים ברורים, בית המשפט יאמוד את הצרכים על פי ניסיון החיים של השופט היושב בדיון. ראו ע"א 687/83 מזור נ' מזור ל"ח (3) 29, 33, ע"א 93/85 שגב נ' שגב פד"י ל"ט (3) 822, 828, ע"א 130/85 ניסים סבן כהן נ' שמעון כהן, פד"מ (1) 69, מיום 20.1.86.

51. בשים לב למכלול נסיבות העניין, היחס בין הכנסות התובעת – האם והנתבע – האב, רמת החיים לה הורגל הקטין והעובדה כי כיום על שני ההורים לכלכל כל אחד את ביטו, הנני אומד את צרכיו ההכרחיים של הקטין בסך של 1,750 ₪ לא כולל מדור והוצאותיו, חינוך ובריאות.

52. ומהן היכולות הכלכליות של ההורים? יכולת ההורים נקבעת על פי יכולתם למצות כישוריהם ולהגדיל הכנסתם - היינו, פוטנציאל ההשתכרות. פוטנציאל זה יש לקבוע בזהירות. יכולתו של ההורה לא תקבע רק על בסיס הכנסותיו בפועל מעבודתו, אלא גם ממקורות אחרים העומדים לרשותו כגון חסכוניות, רכוש, כמו גם פוטנציאל ההשתכרות על פי מקצועו וכישוריו. הכלל קובע כי על ההורה (במקור טרם הלכת בע"מ 919/15 נכתב האב וזאת בהתייחס לצרכים הכרחיים) להתאמץ "עד קצה גבול היכולת ולעשות כל שביכולתו לשם קיום חובותיו כלפי משפחתו". ראו לעניין זה ע"א 239/85 עמיצור נ' עמיצור, פ"ד (1) 147, 152, ע"א 130/83 פרייס נ' פרייס, פד"י לח (2) 721, 725.

53. שכרו הממוצע של האב על פי משכורתו היא בסך של כ- 18,000 ₪ לחודש. בנוסף הוא השקיע במיזם עסקי של יישומון בתחום התיירות ובעלותו רשומות 2 דירות - אשר במהלך החקירות התברר כי הן בבעלות אחיו. לא הוכח כי האב אינו ממצה את יכולת השתכרותו וכי במהלך החיים המשותפים הרוויח שכר גבוה מכך בהרבה אך מנגד, התנהלותו הכלכלית של האב העלתה שאלות.

שכרה הממוצע של האם הוא בסך של כ- 7,000 ₪ לחודש והיא בעלים בחלקים שווים במיזם עסקי בעניין יישומון בתחום התיירות.

מטענות הצדדים עלה כי בעת החיים המשותפים מרבית הוצאות משק הבית המשותף שולמו על ידי הנתבע והתובעת לא הוכיחה ולו בראשית ראיה, כי לנתבע הכנסות נוספות מעבר לשכרו.

54. **יחס הכנסות ההורים** מכל מקורות הכנסותיהם הוא 28% האם ו- 72% האב. אלא שלא ניתן להתעלם מכך שהתובעת היא אם לעוד שני ילדים – בגירה כבת 18 וקטין כבן 16 לפיכך, ובשים לב למכלול נסיבות העניין והערפול באשר להתנהלותו הכלכלית של האב, **הנני מעמידה את יחס הכנסות ההורים על שיעור של 20% האם ו- 80% האב.**

סיכום - נפסק:

בתמ"ש 52556-07-15 (פירוק ושיתוף)

55. חלוקת התמורה נטו, שתתקבל ממכירת הדירה המשותפת תחולק בין הצדדים 64% לנתבעת ו- 36% לתובע.

המומחה יגיש חוות דעת מתוקנת בהתאם למפורט בסעיפים 20-21 לעיל, **לצורך כך יפנו אליו הצדדים במשותף ובמידת הצורך יגישו צו פורמאלי שנוסח בהסכמה - לחתימתי.**

באשר לשיתוף הפעולה העסקי של התובע עם צד ג' – מאחר ואין המדובר בישות משפטית אלא בהשקעה, משניתנה הסכמת התובע כי לנתבעת זכות במחצית משווי זכויותיו באתו עסק, **הנתבעת רשאית לרשום משכון על זכויות אלו** ועם הקמת חברה (אם תוקם) תהא זכאית הנתבעת למחיצת מהמניות להן יהא זכאי התובע על חלקו נכון למועד הקובע.

בתמ"ש 31073-05-16 (משמורת)

56. משמורת הקטין י.ה.ת.ז. ----- תאריך לידה 7.11.11 - **משותפת להורים.**

57. ההורים יחלקו את זמני השהות של הקטין עם כל אחד מהם באופן שווה, כפי שנהגו עד כה. **ככול שהחלוקה אינה שווה, הנני מסמיכה את עו"ס לסדרי דין ממקום מגורי הקטין ליתן הנחיותיה והמלצותיה באשר לאופן חלוקת זמני השהות. עדכון יוגש בעוד 30 יום.**

בתמ"ש 3584-11-15 (מזונות)

58.1 החל ממועד הגשת התביעה ישלם האב ישלם למזונות הקטין, עבור צרכיו השוטפים וצרכים אחרים, באמצעות האם, **סך של 1,400 ₪ לחודש (1,750X0.8 ₪)**. התשלום ישולם ב- 10 לכל חודש מראש, עד הגעת הקטין לגיל 18 או סיום לימודי התיכון לפי המאוחר מבין השניים. ממועד זה ובתקופת השירות הצבאי או

שירות הלאומי (חובה) יעמדו דמי המזונות על שליש – כפי גובה ערב תשלומם.
מעבר לכך, כל אחד מההורים יישא בהוצאות מזור הקטין ומזורו.

58.2 דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן על בסיס המדד הידוע היום ויעודכן פעם בשנה – במזונות חודש ינואר של כל שנה, ללא הפרשים לתקופות הביניים.

58.3 קצבת הילדים וכל קצבה המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי עבור הקטין תשולם לאם בנוסף לדמי המזונות.

58.4 החל ממועד פסק הדין, יישאו הצדדים בחלוקה בשיעור של 20% התובעת ו- 80% הנתבע בהוצאות רפואיות חריגות מכל מין וסוג שהוא, לרבות רפואת שיניים כולל אורתודנטיה, משקפיים/עדשות מגע, טיפולים פסיכולוגיים/רגשיים, אבחונים לרבות אבחוני ליקוי למידה, וכל הוצאה רפואית חריגה אשר איננה מכוסה (במלואה או בחלקה) על ידי קופ"ח ובכלל זה הפרשים בגין אותה הוצאה חריגה לאחר קבלת החזר מכל מקור שהוא, אלא א"כ ההחזר מתקבל מביטוח פרטי הממומן ע"י הורה אחד בלבד שאז רק ההורה המממן זכאי ליהנות מהחזר זה. כל הוצאה רפואית כנ"ל תעשה על יסוד אסמכתא מגורם רלוונטי המאשר את נחיצותה, אשר תועבר מהורה אחד לשני בתקשורת מתועדת טרם הוצאת ההוצאה/קבלת הטיפול, על מנת לאפשר להורה השני לבדוק האמור בתוך 10 ימים מיום משלוח האסמכתא.

58.5 החל ממועד פסק הדין יישאו הצדדים, בחלוקה בשיעור של 20% התובעת ו- 80% הנתבע בהוצאות החינוך **כדלקמן**: אגרות חינוך, שכר לימוד וכל תשלום אחר הנדרש לתשלום ישירות למערכת/מסגרת חינוכית לרבות ועד הורים, חוגים, שיעורי עזר (ע"פ המלצת הגורם הרלוונטי), תנועת נוער ותוכנית מצוינות. הכל, בקיזוז ההטבה שתקבל האם מהמל"ל ו/או מהצד השלישי. הצדדים יישאו בעלות של חוג אחד לכל קטין ומחזור קייטנה אחת בחופשת הקיץ וכן קייטנה אחת בפסח או סוכות – לפי בחירת האם אשר שווה עם הקטינים מרבית הזמן. בטרם רישום לקייטנה על הצדדים להסכים לעלותה של הקייטנה ובהעדר הסכמה התשלום יהא בהתאם לעלות קייטנה עירונית/ מתנ"ס. ויובהר כי חלקו של הנתבע בתשלום הוצאות הקייטנה חלה אף על תקופת החופש הגדול.

58.6 כל הוצאה חריגה אחרת שלא נכללת בסעיפים 58.4-58.5 לעיל, יישאו בה שני ההורים בחלקים שווים **ובלבד** ששני ההורים הסכימו להוצאה זו באופן מתועד (לרבות בתקשורת המתועדת).

הורה אשר יישא בסכום העולה על חלקו בגין ההוצאות המפורטות בסעיפים 58.4 - 58.5 לעיל ("ההורה המשלם") יקבל מהורה השני ("ההורה החייב") את חלקו בהתאם לאמור לעיל, וזאת בתוך 10 ימים מיום שההורה המשלם שלח להורה

החייב בתקשורת המתועדת דרישה בצירוף האסמכתא הרלוונטית על התשלום הנדרש, ובתנאי שהמשלוח ייעשה לא יאוחר מחצי שנה לאחר ההוצאה. לחילופין, רשאי ההורה החייב להודיע לאם בתקשורת המתועדת בתוך עשרת הימים דלעיל, כי הוא ישלם את חלקו ישירות לגורם נותן השירות.

הוצאות שהוצאו קודם לפסה"ד – על הצד המשלם לשלוח לצד שכנגד הודעה בדואר רשום ואת תוך 21 יום שאם לא כן – יוחזק כמי שוויתר על ההוצאה.

58.7 כל הודעה ו/או מידע לרבות מסמכים, בכל הקשור לחיובי המזונות, שעל הורה אחד להעביר להורה השני, יועבר באחד מאופני התקשורת הבאים - להלן: "**תקשורת מתועדת**": תקשורת סלולרית (כגון: WhatsApp) / מייל / דואר רשום, כאשר ההורה השולח איננו מחוייב להוכיח כי ההורה השני קיבל לידיו את ההודעה אלא כי שלח לו באחד מאופני התקשורת המפורטים לעיל. כל העברה באופן אחר, תחייב את ההורה השולח להוכיח כי ההורה השני קיבל לידיו את המידע/מסמכים.

58.8 **חוב עבר** – עד לפסה"ד תחול ההחלטה למזונות זמניים כפי שנפסקו אלא שמזונות ששולמו ביתר לא יושבו ומזונות זמניים שלא שולמו – לא יגבו אלא עד לסכום המקסימאלי שנפסק. ככול שקיים חוב עבר, הוא ישולם בתשלומים חודשיים שווים בסך של 300 ₪ לחודש אשר יצורפו למזונות השוטפים עד לפירעון מלוא חוב העבר.

הואיל והצדדים התגרשו ביום

58.9 חיוב המזונות המפורט בכל הסעיפים לעיל, כולל את השתתפותו של האב בכל צרכי הקטין, מכל מין וסוג שהוא, לרבות מדור, ועל כן האם מתחייבת להשלים את כל יתר צרכי הקטין, מכל מין וסוג שהוא, לרבות – ולא למעט: מזון, כלכלה שוטפת, ביגוד והנעלה, רכישת ציוד למסגרת החינוכית, הוצאות רפואיות שוטפות, וכיו"ב.

57. **בנסיבות העניין – הנתבעת תשיב לנתבע את הפער שנדרש בשכר המומחה לצורך הכנת חוות דעת חקירתית המוערך על ידי בסך של 2,000 ₪ כולל מע"מ. מעבר לכך אין צו להוצאות.**

מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים

המזכירות תמציא לצדדים.

ניתן היום, ח' שבט תשע"ח, 24 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

הילה גורביץ שינפלד 54678313/-
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה